

OMAKIELINEN KOULUSANASTO / RJEČNIK ŠKOLSKIH RIJEČI I IZRAZA

AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA /

JUTARNJI I POPODNEVNI PRODUŽENI BORAVAK

Jutarnji i popodnevni produženi boravak su aktivnosti koje organizuju prije ili poslije redovne nastave i posebno se plaćaju. Ovim aktivnostima mogu da prisustvuju učenici 1. i 2. razreda ili učenici s posebnim obrazovnim potrebama.

ALKUOPETUS / POČETNO OSNOVNO OBRAZOVANJE

Početno osnovno obrazovanje podrazumijeva nastavu u 1. i 2. razredu osnovne škole.

ERITYISOPETUS /

NASTAVA ZA UČENIKE S POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA

Nastavi za djecu s posebnim obrazovnim potrebama prisustvuje učenik koji ima poteškoća u učenju ili pohađanju nastave.

ESIOPETUS / PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Dijete prisustvuje predškolskom obrazovanju prije polaska u osnovnu školu.

Predškolsko obrazovanje je besplatno.

HUOLTAJA / STARATELJ

Staratelj je osoba koja je odgovorna za odgoj djeteta. Staratelj je obično majka i/ili otac djeteta.

JÄRJESTYSSÄÄNNÖT / PRAVILA PONAŠANJA

Pravila ponašanja ukazuju na koji način se u školi ponaša i djeluje, kako bi svima bilo bezbjedno i prijatno i kako bi svi mogli mirno da rade.

KIELIOHJELMA / PROGRAM JEZIČNE NASTAVE

Program jezične nastave govori o izboru jezika koji se mogu izučavati u školi ili opštini.

KIVA KOULU -OHJELMA / KIVA KOULU -PROGRAM

KiVa Koulu ("prijatna škola") je program koji se provodi u cilju smanjenja i prevencije zlostavljanja djece u školama.

KODIN JA KOULUN YHTEISTYÖ / SARADNJA KUĆE I ŠKOLE

Pod saradnjom kuće i škole podrazumijeva se zajedničko djelovanje školskog osoblja i roditelja za dobrobit učenika.

Dobra saradnja uvijek pomaže učeniku.

Također u školi djeluje i vijeće roditelja koje sa svoje strane pomaže unaprijeđenju saradnje kuće i škole.

KOULUKIUSAAMINEN / ZLOSTAVLJANJE U ŠKOLI

Zlostavljanje (maltretiranje) u školi je namjerno i ponavljano povrijeđivanje jednog te istog učenika. Zlostavljanje u školi je neprihvatljivo i treba ga uvijek spriječavati.

KOULUKULJETUS / PRIJEVOZ UČENIKA

Ako je put do škole u kojoj učenik pohađa predškolsku nastavu, nastavu u osnovnoj školi ili dodatnu nastavu duži od pet kilometara, učenik ima pravo na besplatan školski prijevoz. Učenik također ima pravo na besplatan prijevoz ako se, zbog dobi učenika ili nekih drugih okolnosti, čini da je put do škole previše težak, naporan ili opasan.

KOULUKURAATTORI / SOCIJALNI RADNIK U ŠKOLI

Zadatak socijalnog radnika u školi je da unaprijeđuje socijalno zdravlje učenika te da pomaže učeniku u pohađanju nastave, naročito u problematičnim situacijama.

KOULUN KERHOTOIMINTA / ŠKOLSKE SEKCIJE

Školske sekcije su dobrovoljne vannastavne aktivnosti koje se organizuju u školi izvan redovnog nastavnog programa.

KOULUNKÄYNNINOHJAAJA / ASISTENT U NASTAVI

Asistent ili pomoćnik u nastavi je osoba koja u školi pomaže učenicima i nastavnicima.

KOULUPSYKOLOGI / ŠKOLSKI PSIHOLOG

Zadatak školskog psihologa je unaprijeđenje zdravlja, rasta i razvoja djece i omladine, učenja kao i međusobnih odnosa učenika.

KOULURUOKAILU / ISHRANA U ŠKOLI

Učeniku mora biti za svaki radni dan u školi obezbijeđen besplatan obrok.

Za vrijeme obroka učenici također uče stvari vezane za zdravlje i lijepo ponašanje.

KOULUTERVEYDENHUOLTO / ZDRAVSTVENA ZAŠTITA ŠKOLSKE DJECE

Zdravstvena zaštita djece u školi prati, procjenjuje i podupire zdravlje, rast i razvoj učenika i dobrobit škole u cjelini. U nju je također uključena i dentalna zdravstvena zaštita odnosno zdravstvena zaštita usta i zuba. U školi može biti zaposlena medi-cinska sestra i školski ljekar ili prijem pacijenata može

biti organizovan u domu zdravlja.

KURINPITO /DISCIPLINA

Učenik može biti kažnjen ako se ne ponaša u skladu sa Zakonom o osnovnom obrazovanju ili u skladu sa pravilima ponašanja škole. Kazne su određene Zakonom o osnovnom obrazovanju.

KURSSIMUOTOISUUS/ NASTAVA U FORMI KURSEVA

Nastava u formi kurseva znači da je gradivo za svaki predmet u školi podijeljeno na kurseve.

Gradivo za svaki predmet u toku školske godine obično je podijeljeno na 4-6 kurseva.

LASTENSUOJELUN ILMOITUSVELVOLLISUUS / OBAVEZA OBAVJEŠTAVANJA SOCIJALNOJ DJEČIJOJ ZAŠTITI

Osobe zaposlene u obrazovanju imaju obavezu djelovanja u cilju zaštite djeteta. One bez odlaganja moraju obavijestiti odgo-vorne opštinske organe socijalne zaštite, bez obzira na povjerljivost podataka i svoju obavezu ćutanja, ako kroz svoj rad dođu do saznanja o djetetu čije su njega, staranje i razvoj ugroženi ili samo djetetovo ponašanje zahtijeva razjašnjenje od strane nadležnih organa dječije zaštite.

LEIRIKOULU / ŠKOLA U PRIRODI

Škola u prirodi je planom rada predviđen dio redovne nastave, specifična po tome što se odvija izvan škole. Roditelji mogu učestvovati u planiranju škole u prirodi. Škola snosi odgovornost u realizaciji škole u prirodi.

LISÄOPETUS / DODATNA NASTAVA

Dodatna nastava je nastava koja se daje učenicima koji su dobili svjedodžbu o završenoj osnovnoj školi. Prisustvovanje dodatnoj nastavi je za učenike dobrovoljno.

LUKUVUOSI / ŠKOLSKA GODINA

Školska godina počinje 1. augusta i završava 31. jula.

Opština odlučuje kad škole počinju sa radom i kad su školski raspusti.

Školska godina se dijeli na dva dijela: jesenje polugodište i proljetno polugodište. Školska godina ima 190 radnih dana.

LUOKANOHAJA / RAZREDNI STARJEŠINA

Jedan od nastavnika koji predaje neki od predmeta 7-9 razreda obavlja zadatke razrednog starješine u jednom od tih razreda.

Razredni starješina u tom razredu vodi brigu o praktičnim stvarima vezanim za školu, kao što su izostanci učenika i saradnja sa roditeljima.

LUOKKARETKI / EKSKURZIJA

Ekskurzija je izlet ili putovanje koje planiraju učenici i/ili roditelji, a za koji škola nije odgovorna (za razliku od školskog izleta).

LÄHIKOULU / PODRUČNA (LOKALNA) ŠKOLA

Opština određuje kojoj područnoj školi učenik pripada.

Područna škola je obično škola koja se nalazi blizu kuće i do koje je put za učenika bezbjedan.

MAI-OPETTAJA /

MAI-NASTAVNIK (NASTAVNIK MATERNJEG JEZIKA)

MAI-nastavnik je naziv za nastavnika maternjeg jezika koji se koristi u osnovnim školama grada Turku.

OMO-OPETTAJA / OMO-NASTAVNIK

OMO-nastavnik je nastavnik koji predaje razne predmete na maternjem jeziku učenika u osnovnim školama grada Turku.

OPETUKSEN ERIYTTÄMINEN /

PRILAGOĐAVANJE NASTAVE (DIFERENCIJACIJA I INDIVIDUALIZACIJA NASTAVE)

Nastavnik prilagođava nastavu potrebama grupe ili individualnim sklonostima i potrebama pojedinca.

Cilj prilagođavanja nastave je svakome dati mogućnost da uči i nauči.

OPETUKSEN PAINOTTAMINEN / USMJERAVANJE NASTAVE

Škole mogu dati naglasak u nastavi nekim predmetima kao što su naprimjer muzika, likovna umjetnost, prirodne nauke ili komunikacije.

OPETUKSEN YKSILÖLLISTÄMINEN / POJEDINAČNO PRILAGOĐAVANJE NASTAVE

Ako učenik ima poteškoća u učenju, školsko gradivo se može prilagoditi njegovim sposobnostima učenja.

OPETUSSUUNNITELMA / NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Nastavni plan i program je dokument koji govori šta, kada i gdje se uči u školi.

Treba se pridržavati nastavnog plana i programa.

Roditelji mogu učestvovati u izradi nastavnog plana i programa.

OPINTO-OHJELMA / PROGRAM NASTAVE

U programu nastave navedeni su predmeti i grupe predmeta koje učenik pohađa.

OPINTORETKI / ŠKOLSKI IZLET

Školski izlet je u sklopu nastave i planom rada predviđen izlet, a ima za cilj produblivanje i dopunjavanje znanja.

Odgovornost za školski izlet ima škola i to zahtijeva prisustvo nastavnika.

Roditelji mogu učestvovati u organizaciji i realizaciji školskog izleta.

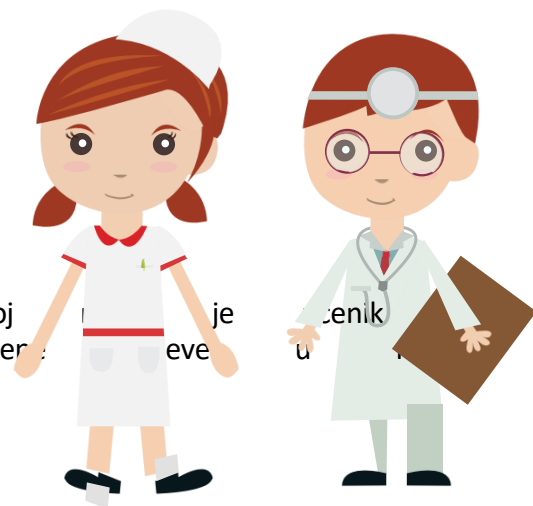
OPPILAAN ARVIINTI / OCJENJIVANJE UČENIKA

Ocjenjivanje učenika može se podijeliti na ocjenjivanje tokom nastavnog procesa i na završno ocjenjivanje, pri čemu svaka vrsta ocjenjivanja ima različite zadatke.

Pri ocjenjivanju učenik dobiva povratne informacije o tome u kojoj mjeri je ostvario napredak u učenju i razvoju u odnosu na postavljene ciljeve. Na taj način i roditelji mogu bolje pomagati pohađanje nastave svoga djeteta.

Povratne informacije nastavnik daje usmeno, pismeno i u vidu svjedodžbe.

Završnom ocjenom određuje se u kojoj mjeri je učenik u kraju osnovne škole ostvario postavljene ciljeve predmetima.

OPO = OPPILAANOHJAAJA /

SAVJETNIK ZA PROFESIONALNO USMJERAVANJE UČENIKA

Savjetnik za profesionalno usmjeravanje i odabir zanimanja daje učenicima osnovnih škola kako pojedinačne tako i grupne savjete.

OPPILAANOHJAUS / PROFESIONALNO USMJERAVANJE UČENIKA

Profesionalnim usmjeravanjem učenika daje se potpora učenicima u tome kako da usavrše sposobnosti učenja i učine odgovarajuće odluke vezane za školovanje. U završnoj fazi osnovnog obrazovanja učenicima se pomaže prilikom izbora zanimanja i nastavka obrazovanja u srednjim školama.

OPPILASHUOLTO / BRIGA ZA UČENIKA

Briga za učenika podrazumijeva aktivnosti kojima se unaprijeđuje učenje, psihičko i fizičko zdravlje učenika te održava i poboljšava socijalno zdravlje.

OPPILASKUNTA / VIJEĆE UČENIKA

Učenici škole mogu formirati vijeće učenika koje ima svoj glavni odbor. Vijeće učenika učestvuje u planiranju i provođenju školskih aktivnosti, kao i unaprijeđenju međusobne saradnje. Zadatak vijeća učenika je usmjeriti učenike na zajednički rad, težiti poboljšanju položaja i zadovoljstva učenika u školi, unaprijeđenje slobodnih aktivnosti učenika kao i odgovornosti u rješavanju zajedničkih pitanja.

OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKI /POTPORA U UČENJU I POHAĐANJU NASTAVE

Učenik ima pravo dobiti odgovarajuću potporu u rastu i učenju, čim se za to ukaže potreba.

Potpore učeniku treba biti fleksibilna, planirana na duži rok i takva da se može mijenjati u skladu sa potrebama.

Potpore učeniku u učenju i pohađanju nastave ima tri nivoa: uobičajena, pojačana i posebna potpora. Roditeljima i učenicima potrebno je dati informacije o predloženoj potpori kao i mogućnost iznošenja vlastitog mišljenja o istoj.

OPPIMISSUUNNITELMA / INDIVIDUALNI (LIČNI) PLAN POHAĐANJA NASTAVE

Individualni plan nastave je lični plan kojim se precizira na koji način će se odvijati učenje i pohađanje nastave učenika, organizovanje nastave kao i potrebna potpora u učenju.

OPPIMISTAVOITTEET / NASTAVNI CILJEVI

Nastavni ciljevi izražavaju namjere kojima se teži u učenju. Ciljevi mogu biti određeni za osnovno obrazovanje općenito ili za svaki predmet posebno.

OPPIMÄÄRÄ / NASTAVNO GRADIVO

Svaki predmet sadrži određeno nastavno gradivo. Nastavno gradivo za osnovne škole je devetogodišnje.

Nastavnim planom i programom je određeno nastavno gradivo za svaki predmet ili grupu predmeta, kao i nastavni ciljevi i sadržaj.

OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN / INDIVIDUALIZACIJA NASTAVNOG GRADIVA

Prvenstveni cilj svakog učenika je savladati uobičajeno nastavno gradivo.

Ukoliko učenik i pored dodatne potpore u učenju ne može savladati uobičajeno gradivo i postavljene ciljeve, tada se nastavno gradivo za jedan ili više predmeta može individualizirati.

To znači da se u nastavi ciljevi za učenika određuju u skladu sa njegovim potrebama.

OPPVELVOLLISUUS / OBAVEZNO OBRAZOVANJE

Obavezno obrazovanje počinje u onoj kalendarskoj godini u kojoj dijete puni sedam godina.

Ono se završava kad je savladano nastavno gradivo za osnovne škole ili kad je od početka obaveznog obrazovanja prošlo 10 godina. Staratelj djeteta se mora pobrinuti za to da se obavezno obrazovanje izvrši.

PERUSOPETUS / OSNOVNO OBRAZOVANJE

Osnovno obrazovanje daje se u osnovnim školama učenicima 1-9 razreda. Također učenik može pohađati osnovno obrazovanje kod kuće, na radničkim univerzitetima, gimnazijama za odrasle ili u drugim obrazovnim ustanovama koje za to imaju odgovarajuću dozvolu.

PIDENNETTY OPPIVELVOLLISUUS / PRODUŽENO OBAVEZNO OBRAZOVANJE

Ako dijete zbog invalidnosti ili bolesti nije u stanju za devet godina postići ciljeve predviđene osnovnim obrazovanjem, prema Zakonu o osnovnom obrazovanju, obavezno obrazovanje počinje godinu ranije (sa šest godina starosti) i traje 11 godina.

PIENRYHMÄOPETUS / NASTAVA U MANJOJ GRUPI

Nastava se može organizovati u manjoj grupi, zavisno od potreba učenika.

REISSUVIHKO/WILMA / SVESKA ZA KOMUNIKACIJU IZMEĐU RODITELJA I ŠKOLE/WILMA

Svesku za komunikaciju između roditelja i škole učenik uvijek ima sa sobom, a služi da bi roditelji i nastavnici mogli pisati jedni drugima poruke.

Sveska može funkcionirati i u elektronskom obliku (Wilma).

Wilma je sredstvo komunikacije između kuće i škole.

TYÖELÄMAN TUTUSTUMINEN (TET) / PRAKSA

TET je praksa kojom se učenici upoznaju sa radom. Prakse se organizuju s ciljem da se učenici upoznaju sa različitim zanimanjima i mogućnostima u nastavku školovanja, te da znaju bolje cijeniti rad.

TODISTUKSET / SVJEDODŽBE

U osnovnoj školi su u upotrebi svjedodžba o završenoj školskoj godini, svjedodžba o završenom polugodištu, otpusna (prelazna) svjedodžba i svjedodžba o završenoj osnovnoj školi.

Na kraju školske godine mora se izdati svjedodžba o završenoj školskoj godini odnosno razredu.

U toku školske godine mogu se dati svjedodžbe na kraju prvog polugodišta.

Otpusna (prelazna) svjedodžba daje se učeniku koji mijenja školu, napušta osnovno obrazovanje ili koji nije završio obavezno osnovno obrazovanje u predviđenom roku.

Svjedodžba o završenom osnovnom obrazovanju daje se na kraju osnovne škole učeniku koji je uspješno završio osnovno obrazovanje.

TUKIOPETUS / DOPUNSKA NASTAVA

Dopunska nastava daje se učenicima koji su privremeno zaostali u nastavi ili koji trebaju kratkotrajnu potporu u učenju.

Sa dopunskom nastavom treba započeti odmah čim se primijete poteškoće u učenju.

TURVALLISUUS / SIGURNOST

Škola mora imati vlastiti plan i upute vezane za sigurnost, vanredne situacije i zaštitu na radu. Škola se mora pobrinuti da svi zaposleni u školi, učenici i njihovi roditelji budu upoznati sa sadržajem tog plana i uputa.

VANHEMPAINYHDISTYS / VIJEĆE RODITELJA

Roditelji u školi mogu osnovati vijeće roditelja.

U radu vijeća roditelja, staratelji, učenici i osoblje škole mogu međusobno surađivati.

VALMISTAVA OPETUS (VALMO) / PRIPREMNA NASTAVA

Pripremna nastava je namijenjena djeci useljenicima koji imaju šest i više godina i podliježu obaveznom obrazovanju. Zadatak pripremne nastave je da poboljša spremnost učenika za pohađanje osnovne škole.

WILMA / WILMA

Wilma je sredstvo komunikacije kojim se škola koristi u svrhu informisanja. Putem Wilme učenik i staratelj mogu pratiti između ostalog, ocjene, izostanke i aktivnost na času.

VÄLITUNTI / ŠKOLSKI ODMOR

Školski odmor predstavlja pauzu između školskih časova.

YHTEISHAKU / UPIS U SREDNJE ŠKOLE

Upis u srednje škole je postupak koji se provodi na državnom nivou i kojim se učenici poslije završene osnovne škole prijavljuju za naredni stepen obrazovanja.

YTE = YLEINEN (Y), TEHOSTETTU (T) JA ERITYINEN (E) TUKI / UOBIČAJENA, POJAČANA I POSEBNA POTPORA U UČENJU

Potpota učeniku u učenju i pohađanju nastave ima tri nivoa: uobičajena, pojačana i posebna potpora.

